

37. ULUSAL GASTROENTEROLOJİ HAFTASI

8. GASTROENTEROLOJİ CERRAHİSİ KONGRESİ

28 Kasım Cumartesi, 2020

ONLINE KONGRE

25 - 29 Kasım 2020

Gastroenteroloji Cerrahisi Derneği

Herkesin ağabeyi sevgili Prof. Dr. Erkan Parlak ile röportaj

Türk Gastroenteroloji camiasının en sevilen isimlerinden Prof. Dr. Erkan Parlak bizi kırmadı ve sorularımızı samimiyetle yanıtladı:

Çocukluğunuza dair en çok neyi özleyorsunuz?

Sokakta oynayıp, yatmadan hemen önce eve girmeyi.

Herkesin bilmesinde yarar gördüğünüz bir hayat tecrübesi ?

İnvaziv işlemlerde yapacağın işin endikasyonunu başkası koysun. Şüpheli hastada kendi yaptığın EUS'de taş düşünüp ERCP yapma. Özellikle ücret alıyorsan. Ters giderse herkesin kafası endikasyonda takılır.

Hayatın basit zevkleri arasından asla vazgeçemeyeceğiniz...

Eşim ve oğlumla pazar kahvaltısı.

Birisi size bayram hediyesi alacak olsa, hediye olarak neyi isterdiniz?...

Söyleyip okuyuculara mesaj vermiş gibi olmayayım.

Hangi mevzu açıldığında sıkılırsınız ve uykunuz gelir?

Doktor dışı insanların sağlık sistemi sorunlarını tartışıp, doktorlara yıktığı konuşmalar.

Bir tekneniz olsaydı, adı?...

Doğan. Oğlumun adı (zaten bir teknede görüp oğlumun adını koymuştum.)

Günde rahatlamaya ve kendinizi bütün streslerden arındırmaya sadece bir saatiniz var. O bir saatte ne yapardınız?...

Uyurum (deliksiz olabilecekse)

Bir papağanınız var ve kafası ancak bir cümleye basıyor, öğreteceğiniz o cümle ne olurdu?...

Güncele kaptırma.

Hangi korkunuzdan sonsuza kadar kurtulmak istersiniz?

Rezil olma korkusundan.

Baba olmanın ideal yaşı?...

Otuzlu yaşlar. Yoksa annesi çocukla beraber seni de büyütme zorunda kalır.

Kişiliğinizi en iyi tanımlayan hayvan hangisi, neden?

Yaptığım işte karga gibiyim. Çözüm bulma konusundaki çabası nedeniyle. Sanırım, 'yokluk' bizi kargaya dönüştürdü.

Evinize yeni bir oda ekleyebilseydiniz, hangi ihtiyaçlarınızı karşılardı... Nasıl bir oda olurdu?...

Klasik bilardo masası için bir oda ekledim.

Hayatınız boyunca öğrendiğiniz en büyük hayat tecrübesi?

Tecrübeyle sabittir: Hiç kimseye hak etmediği kadar değer vermeyeceksin.

Doğadaki bir şeyi şişeleylebilseydiniz, o ne olurdu?

Akıntı ile bizi yok sayan siyasilere/yöneticilere gidecek kağıdı şişelerdim. Kağıtta 'biz de varız ve buradayız' yazardı. Belki farkımıza varırlardı.

Hayatınız boyunca beklediğiniz en uzun kuyruk?...

Huzur bulma kuyruğu. Sıra bize daha gelmedi.

Unuttuğunuz ve bir daha asla unutmayacağınız bir şey?

Yurt dışına çıkarken pasaportum.

Hayatınızla ilgili bir film yapılıyor. Sountrack'inde çalan parça ne olurdu?

Unut beni (Cem Karaca) (Selçuk Dişibeyaz'a selam)

İsminizin sözlükteki hangi kavrama karşılık yazılmasını isterdiniz?

Erkan'a bakınca şunlar yazıyor: - Yiğit, - Erkek soydan gelen kişi, - Bir topluluğun ileri gelenleri, üst kısım veya büyükler, - Amiral veya General aşamasında bulunan askerler, - Temel esaslar, - Yol, yöntem ya da usul, - Adet. Daha ne olsun.

Bir heykeltıraş sizin heykelinizi yapsa... Hangi pozisyonda görüntülenmek isterdiniz?...

Düşünen adam. Aslında var heykeli. Daha ne düşündüğünü bilen yok.

Yeryüzündeki en faydalı insan icadı sizce ne?

Peryodik tablo. Sıfırların solundaki 1 gibi.

Hangi cümleyi ya da kelimeyi insanlar daha sık söylesin istersiniz?

Belki de haklıdır.

Sizce yeryüzündeki en büyük gizem?

Cosmos (olmuş, olmakta olan ve olacak her şey.) Bütünüyle bir gizem.

Bir kitabı baştan sona ezberleme şansınız var, o hangi kitap olurdu?

Varsa öyle bir kitap, dünya şiir antolojisi.

Türk starları arasında sizde en çok şefkat uyandıran isim? Neden?

Münir Özkul. Onda şefkat, babacanlıkla bütünleşir.

Yeryüzündeki mevsimlere yeni bir mevsim ekleyebilme imkanınız olsaydı, o nasıl bir mevsim olurdu?

Bulutsuz, pırıl pırıl, güneşli hava, yaprak kıpırdamıyor

Ne olursa kilitlenirsiniz?

Sabah ERCP yapmışım. Akşam ağrı, ateş. BT çekilmiş. Hastaneye gitmişim gecenin bir yarısı. Nöbetçi doktor odasında BT'ye bakıyorum. Retroperitonda hava gördüğüm an. Bir anlığına.

Rezil oldum dediğiniz an...

Bastırma mekanizmasını iyi çalıştırmışım. Aklıma gelivermiyor.

Neden Gastroenterolog olmaya karar verdiniz ?

Ankara Mevki asker hastanesinde askerliğim bitmek üzereyken Yüksek İhtisasta yan dal sınavı ilan edilmesiyle.

Bir gastroentereologun bilmesi gereken en önemli hayat dersi desek aklınıza ne gelir?

Çok güzel oldu deyip arkana dönme. Sonuna kadar izle.

İşlem yaparken müzik dinler misiniz ? En favori ERCP parçalarınız varsa nelerdir?

İşler yolundayken her parça güzel. Değilse.... 'kapat şunu' J

Bilgiyi paylaşmayı neden bu kadar seviyorsunuz?

Paylaşıldıkça büyür.

Tüm camiada bu kadar çok sevilmenizın sebebi sizce nedir?

Karşılıklı olmasındandır.

Kendinizi nasıl tarif edersiniz?

Kılavuz tel darlıktan geçince sevinen insanız.

Hem sorularımızı yanıtladığı için Prof. Dr. Erkan Parlak'a , hem gazetemize yazar olarak katkı sağlayan saygıdeğer hocalarımıza hem de siz sevgili okuyucularımıza teşekkür ediyoruz.

Yüz yüze görüşebileceğimizi umduğumuz başka bir Ulusal Gastroenteroloji Kongresi'nde görüşmek üzere

Sevgiyle kalın

Doç. Dr. Salih Boğa

Memorial Bahçelievler Hastanesi - İleri Endoskopi Merkezi

Doç. Dr. Eylem Karatay

GOP Eğitim Araştırma Hastanesi

“Ultrason deyince Mersin: Transabdominal USG ve EUS ekişmesinde kim nde?”

Prof. Dr. Orhan Sezgin - Mersin Üniversitesi Tıp Fakültesi Sağlık Uygulama ve Araştırma Merkezi Gastroenteroloji Bilim Dalı

Öncelikle “Ultrason deyince Mersin” başlığı yani ultrasonografi deyince Mersin’in akla gelmesi ve bunu sizlerin makale başlığı olarak önermesi beni çok mutlu ve onore etti. Demek ki yıllardır uğraştığımız ve kendimizi verdiğimiz çabalarımız Türkiye çapında karşılığını ve desteğini bulmuş. Ne mutlu bize.

Ben Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesinde İç Hastalıkları asistanlık eğitimime başladığım gün abdominal ultrasonografi ile bizzat ilgilenmeye başladım ve o zamandan beri kesintisiz biçimde bu uğraşım devam ediyor. Bunun mantığını anlatmak çok basit: Çünkü abdominal ultrasonografi bizim fizik muayenemizin bir aracı, aynı stetoskopumuz veya boğaza baktığımız fener veya refleks ekicimiz gibi. Aslında ultrason biz gastroenterologların stetoskopu. Buradan bir adım ileriye gidersek biz gastroenterologların iki gözü var diyebiliriz; endoskop ve ultrason. İkiisi de olmazsa olmazımız ve bizi tamamlayan enstrmanlar. Bu inanç ve ardından gelen eğitim uğraşısı sonucu ilk kez 2011 yılı eylül ayında “Mersin Ultrasonografi Okulu” adıyla camiamızın üyelerine abdominal ultrasonografi eğitimlerini vermeye başladık. Çünkü, maalesef şahit olduğumuz gerçek herkesin bizim kadar şanslı olmadığı ve kendilerine ultrasonografi eğitimi verecek önderlerinin olmadığı idi. Bu bağlamda kendimi çok şanslı hissediyor ve kronolojik sırayla bana ultrasonografiyi tanıtan, öğreten, el veren hocalarımı anmak istiyorum. Dahiliye asistanlığıma güzel tesadüf Gastroenterolojide başladım ve Ankara Tıp Gastro’da bu cihaza hakim ve muhteşem şekilde kullanan Prof. Dr. Abdülkadir Dökmeci ve Prof. Dr. Necati rmeci

hocalarımı izlemek şansını buldum. Ama unutamayacağım diğer bir isim o zaman yan dal uzmanlık eğitimine yeni başlamış ve kendisi de bu konuda kendini yeni eğiten Uz. Dr. Ömer Dnderici abimdir. Bana prob tutmayı, nasıl formal ve didaktik ultrason yapılması gerektiğini ve prensiplerini O ğretti. Sonra Gastroenteroloji yan dal uzmanlık eğitimi için Türkiye Ykses İhtisas Hastanesi Gastroenteroloji Kliniğine başladım ve işte bu benim için bir milat oldu. Burada ultrasonun nasıl büyülü bir alet olduğunu ve Gastroenterolojinin tüm branşlarında nasıl etkin kullanıldığını gördüm. Ultrasonun stetoskop veya endoskop yanındaki ikinci gözümüz olduğunu burada hepimize öğreten çok değerli hocalarımız vardı. Ama özellikle ikisini burada anmak istiyorum; Klinik şeflerimiz Doç. Dr. Burhan şahin ve bence dünyanın en iyi ultrasonografisti olan Gülay Temuçin hocalarımız. Bizler işte bu merkezlerde bu eğitimi alma şansını yakaladık ve kendimizi geliştirdik. Ama maalesef Türkiye’nin pek çok Gastroenteroloji eğitim merkezinde ultrasonografinin kullanılmadığı veya etkin biçimde eğitim verilmediğini yıllar içinde üzülerek gözlemledim. Bu nedenle 2011’de başladığım ve bugüne kadar kesintisiz olarak kongrelerimizde veya bölgemizde ve ülkemizin çok değişik yerlerinde meslektaşlarımıza abdominal ultrasonu kullanmayı ve önemini anlatmaya çalıştığımız toplantı ve kurslarımıza devam ediyoruz.

Abdominal ultrasonografi bizim için bu kadar önemli ama mantık ve bilimin gereği olarak değerini bütünleyecek veya artıracak pek çok cihaz veya yöntemimizde tabi ki var. Bunlardan biri de “Endoskopik Ultrasonumuz”. Bir gastroenterolog için olmazsa olmaz ve mutlaka değerini ve kullanımını bilmesi gereken bir diğer cihazımız. Zaman zaman sanki birbirinin rakibi gibi anlatılıyor, oysa bunlar birbirini tamamlayan değerli araçlar. Bence bir endosografist önce çok iyi bir endoskopist olmalı, ardından çok iyi bir abdominal ultrasonografist olmalı sonrasında kendisini verirse çok iyi bir endosnografist zaten olacaktır.

Benim zaman zaman müdahale ettiğim ve karşı çıktığım bir şey ise abdominal ultrasonografinin ilk adım değerlendirme (ve çoğunlukla da işi bitirme) yöntemi olduğunu bilmeden, hemen daha ileri görüntüleme yöntemlerine geçme veya o konuda sanki ultrasonun değeri yokmuş gibi davranılması. rneğini pankreas’ta yaşıyoruz, sanki pankreas ultrasonda grlmezmiş gibi çok yanlış bir dogma ile ciddi mücadele ediyoruz. Pankreas sanki sadece EUS ile değerlendirilirmiş gibi bir yanlışın düzeltilmesi gerekli. Bu bağlamda biz kliniğimizde her içe abdominal ultrasonografi ile başlar ve ardından gereken tüm ilave işlemleri yaparız. Buna EUS da dahildir.

Burada sözü bizim kliniğimizde EUS’umuz olarak kendisini yetiştirdiğimiz ve çok ciddi gelişim gösteren Dr. Serkan Yaraş’a bırakmak istiyorum;

“Teşekkür ederim. Merhabalar, Dr. Serkan Yaraş olarak ben de kısaca kendimi tanıtayım. Hacettepe Tıp Fakültesinden 1999 yılında mezun oldum. Üyesi olmaktan büyük bir zevk ve onur duyduğum Mersin Gastroenteroloji ailesine 2009 yılında yan dal asistanı olarak başladım. Ultrasonografiyle ilgili tüm tecrübemi 2009 yılından beri bilgimin ve grgmn üzerine sürekli yeni bir şeyler eklediğine inandığım Mersin Üniversitesi Gastroenteroloji kliniğine borçluyum. İlk başladığım günlere kadar ultrason probundan ve monitöründen çekiniyordum açıkçası. Sevgili hocalarım Prof. Dr. Orhan Sezgin ve Prof. Dr. Engin Altıntaş sayesinde ultrasonografiyle aramda vazgeçilmez bir bağ oluştu. Devamında Prof. Engin Altıntaş hocamın da sabrı ve büyük katkıları sayesinde 2016 yılından itibaren endosonografi uygulamalarıyla ilgili okumaya ve pratik yapmaya başladım, halen kendisiyle birlikte büyük bir şevkle endosonografi pratiğimizi sürdürmekteyiz. Ultrasonografi pratiğimde, sürekli yeni bir şeyler öğrenme isteğim 11 yılda hiç azalmadı. Hem transabdominal USG’yi hem de endoskopik ultrasonografiyi çok sık uyguladığımız için birini ötekine üstün görmek zor ve belki de gereksiz. Daha çok, bu ikisinin birbirini tamamlayıcı unsurlar olduğunu düşünüyorum. nce transabdominal ve sonrasında eğer mutlaka gerekliyse endoskopik ultrasonografi. Bununla ilgili olarak, transabdominal ultrasonografiyle endosonografinin etkinliğini kafa kafaya karşılaştırdığımız bir pilot çalışma devam etmekte olup, bu çalışmada aynı hastaya önce Orhan Sezgin hocam transabdominal USG uygulamakta ve takiben ben endoskopik USG yapmaktayım. Çalışma halen devam etmekte olup, lezyonu tanımlama ve doğru tanı açısından karılaştırmada her iki modalite şimdilik kelimenin tam anlamıyla neredeyse “kafa kafaya aynı”... Çalışma sonuçlandığında sonuçlarını ayrıntılı olarak sunmayı planlıyoruz. Üstelik iyi bir transabdominal ultrasonografi deneyimi endosonografi eğitiminde büyük bir kolaylık sağlıyor. Netice olarak her iki ultrasonografi yöntemi de birbiriyle yaşışmıyor, birbirinin eksiklerini btnlyor.”

İçimizden çıkan cevher: Neden resim? Hekimlik resime, resim hekimliğe ne katıyor?

Bu soruyu hiç kendime sormamıştım: Neden resim? Aslında resim benim yoluma çıktı, beni seçti desek daha doğru olur. Kendimi tanımaya başladığım lise yıllarında daha çok edebiyat ile ilgilidim. Dünya klasiklerini okuyarak büyürken, sanatın bir şekilde içinde olmak için uğraşacağımı biliyordum, ancak resim yapacağım hiç aklıma gelmezdi.

Lise yıllarında defter kenarlarına küçük figürler yapardım. Son sınıftaki biyoloji defterime rengârenk hücre resimleri çizmiştim, kız kardeşim bu defteri yıllar sonra gösterdiğinde çok şaşırmıştım. Tıp fakültesindeyken histoloji ve patoloji laboratuvar defterlerimdeki çizimleri çok seviyordum, çevreden de ilgi çekerdi. Ancak resme, resim sanatına ilişkin özel bir eğilimim yoktu. Tıp Fakültesinde bir resim odası keşfettim, burada çalışan arkadaşlar kısa süre sonra da yılsonu sergisi yaptılar. Bu sergide rüyada gibiydim. İşte o gün ben de resim yapmak istiyorum diye karar verdim, gidip konuştum ve başladım. Sonraki yıl, yıl sonu sergisinde benim de resmim vardı.

Geriye dönüp baktığımda İç Hastalıkları eğitimim sırasında en büyük merakım periferik yayma bakmaktı. Burada rengârenk hücreler görmek beni çok mutlu ediyordu. Türkiye Yüksek İhtisas Gastroenteroloji Kliniği'nde ihtisas yapma olanağı buldum. Periferik yaymanın yerini endoskopi almıştı. Endoskopik görüntülere bakmaktan hiçbir zaman bıkmayacağım herhalde. Çevremdeki arkadaşlar tıpla ilgili resimler yapabilirsin dediler, örneğin endoskopi ile ilgili. Ben tıpla ilgili resim yapmayı hiç düşünmedim. Hekimlik ve resmi özenle ayrı tutmaya çalıştım. Hekimlikte acı hikâyelerin içinde çalışıyoruz, ben resimle insanların mutlu olmasını istiyorum. Ama Gastroenteroloji'nin dinamikmi ve endoskopinin görselliği resmimi besliyor diye düşünüyorum.

2019 ve 2020 yılında iki tane kişisel sergi açtım. Bu sergilerde ana tema doğadan kaynaklı kompozisyonlar ve özellikle ağaçlardı. Sedir ağacı, zeytin, begonvil, salkım söğüt, kaktüs, muz ağaçları... Bu sergilerin seyircilerinin önemli bir kısmı tıp camiasındandı. Öğrencilerim, asistanlarım, çalışma arkadaşlarım ve yöneticilerim. Sergide onların yaşamına farklı bir pencere açtığımı, doğa ve sanat sevgisini onlara aşıladığımı ifade ettiler. Son zamanlarda yaptığım bir söyleşide ‘neden doğa resimleri’ diye sorulduğunda, şunları ifade etmişim:

- ‘Resimlerimde seyirci ağaçları, bitkileri, muz ağacını, kaktüsleri yeniden keşfetsin istiyorum. Bu ağaçlar yok olursa, yerinde bulamazsam bir daha göremezsem kaygısını taşıyorum. Resimlerimde idealize edilerek yeniden

üretilen doğa kompozisyonları, seyirciye her gün önünden geçtiği ıhlamur ağacını ilk kez görüyormuş gibi bakma fırsatı verebilir.

- Doğa sanat için her zaman en önemli esin kaynağıdır. Sanatçılar zaman zaman doğadan kopsalar da çıkmaza girdiklerinde doğaya dönerek yeniden var olmayı başarmışlardır. Doğa bize esinlenecek sonsuz malzeme ve ayrıntı sunar. Doğadan esinlenmek bir taraftan benim teknik olarak kendimi bulmamı, diğer yandan seyirciyle resim ve dolayısıyla da benim aramdaki diyalogun oluşmasını sağladı. Sadece benim değil seyircimin ihtiyaçlarına yanıt verdi. Fısıltı sergimdeki ağaçlar izleyicisine hikâyeler fısıldadı. Yeşil Pencere seyircisine dünyaya yeşil bir bakış açısı kazandırdı diye düşünüyorum. Aslında seyircimi kocaman bir dünyanın içinde yaşıyorsun, o kaktüsün farkında mısın diye sarsıyorum resimlerim aracılığıyla.

Ben bir hekim olarak resim sanatıyla iç içe yaşarken, yaptığım resimlerle ve sergilerle hekimlere içinde bulunduğu sıkıntılardan sıyrılabilceği, soluk alabileceği istasyonlar oluşturuyorum. Son sergim ‘Yeşil Pencere’yi Ekim 2020’nin başında açtık. O sırada COVID-19 salgını, içinde bulunduğumuz günlerden daha yavaştı. Bu sergi mart ayında yapılamamış, ötelenmiş bir sergiydi, yapabildiğim için mutluyum.

8 aydır yorgun, bıkkın hekim arkadaşlarım, hemşirelerim ve tüm çalışanlarımla sergi doldu taştı. Sadece hekimler değil çevremdeki tüm sağlık çalışanlarına ve çocuklarına yaratıcılık anlamında da yeni bir bakış kazandırdığımı görmek beni çok mutlu etti.

Üniversite yıllarımda bir resim odasıyla başlayan resim, 35 yıldır benim bir parçam olarak devam ediyor. Hekimliğim dünyaya bakış açımı her gün yeniliyor, her hastayla başka hikâyelerin içinde buluyoruz kendimizi, bu resimlerime ve onlara bakış açıma yansıyor diye düşünüyorum. Resim sanatı da hekimliğime katkıda bulunuyor. Hastalarım, öğrencilerim sosyal medyadan beni takip ediyor, onlarla resim konuşuyoruz. Bu bana olan saygı ve sevgilerini perçinliyor gibi geliyor bana. Resimle profesyonel olarak uğraşan bazı hekimler, hekimliği bırakarak güzel sanatlar okumuşlar ve resim kulvarında ilerliyorlar. Ben hekimliği hiçbir zaman bırakmayı düşünmedim. Resim alanında kendimi hekim olarak lanse etmekten hoşlanmıyorum, resimlerimle var olmak istiyorum. Ancak insanlar doktor olduğumu öğrenince çok şaşıyorlar.

Her yeni günde Gastroenteroloji’de ve resim sanatında yeni şeyler öğrenerek, yaşamım renk ve ışık ile doluyor. Kendimden öğrendiğim şey renk ve ışığı çok sevdiğim...

Prof. Dr. Canan Alkım

SBÜ Şişli Hamidiye Etfal Eğitim ve Araştırma Hastanesi Gastroenteroloji Kliniği

Dergi editörümüz Mayo Clinic’te: Derginin vizyonu ve son yıllardaki değişiklikler

Türk Gastroenteroloji Ailesinin Saygıdeğer Üyeleri,

İçinde bulunduğumuz bu zorlu dönemde sanal olarak da olsa 37. Ulusal Gastroenteroloji Haftasında beraber olmak çok güzel ve keyifli. Umarım bu zorlu süreç hem sizler hem de tüm sevdikleriniz için olabildiğince güzel ve az sıkıntılı geçiyordur.

Bildiğiniz gibi Türk Gastroenteroloji Derneğinin amiral gemisi olan “Turkish Journal of Gastroenterology” dergisi (TJG) Türk Gastroenteroloji Derneğinin yayın organı olarak yayın hayatına 1990 yılında başlamıştır. Dergimizin ilk yayın kurulu başkanı ve üyeleri; sırası ile Prof. Dr. Ercüment Palabıyıkoglu, Prof. Dr. Burhan Kayhan, Prof. Dr. Ali Özden ve Doç. Dr. Burhan Şahin hocalarımız olmuştur. Bu sene 30. senesini kutladığımız dergimizi hayata geçiren ve bu dergiyi günümüze kadar başarı ile taşımış olan bugüne kadar Editörler kurulunda yer almış tüm hocalarımıza ve dergiyi bilimsel emekleri ile zenginleştirmiş, değerine değer katmış siz Türk Gastroenteroloji Ailesinin tüm üyelerine teşekkürü bir borç biliriz.

TJG her sene sizlerin bilimsel katkıları ile güçlenmekte “impact factor” ünü arttırmaktadır.

Yılda 12 sayı olarak yayınlanan dergimizin 2019 yılı impact faktörü 1.111 olmuştur ve bunun sizin değerli katkılarınız ve dergimizde yayınlanmış olan makalelere yapacağınız sitasyonlarla artacağından emin olduğumuzu belirtmek isteriz.

Dergimizde bu sene başından itibaren yapılan iki önemli değişiklik hakkında bilgi vermek isterim; Dergimizde yayın için kabul edilmiş makalelere bu yılın başından itibaren yayına kabul edildikleri tarihte DOI numaraları verilmeye başlanmıştır ve “vaka takdimi” formatında gelen “letter to the editör” ler kabul edilmemeye başlanmıştır.

Hep birlikte daha güçlü olacağımız ve dergimizi daha iyi yerlere taşıyacağımız inancı ile sizlere başarılı ve verimli bir toplantı diliyoruz.

TJG Editörler Kurulu adına,

Prof. Dr. Murat Törüner – TJG Baş Editörü

Girişimsel Gastroenterolojide Kadın Olmak

Kadın olmak

Kadın

Her zaman zordur.

Hep hemcinslerine göre daha iyi olmak zorundasın.

Hem evde seni bekleyen yavruların yemek ister, ekmek ister, sevgi ister.

Hem iş yerinde hep kadın olduğun halde, kadın olmana rağmen iyi olduğunu, her çalıştığın yerde her çalıştığın gün ispatlamak zorundasın. Ne kadar daha fazla çalışsan erkek

hemcinslerinden az kazanırsın.

Biraz sert konuşsan ‘demir lady’ olursun. Oysa ki senden hastaların hasta yakınların hep anne şefkati beklerler. Çok bilgili ve çok yetenekli olmanı beklerler. Zordur kadın olmak.

Daha tıp fakültesinde öğrenciyken gastroenteroloji ünitesine gidip endoskopik işlemleri izlerdim. Orada bir cerrah ağabey, dün gibi hatırlarım, ‘Sen ne gelip duruyorsun buraya, endoskopiye falan kadınların yapması doğru değil, sen eve gidip hamur falan açsana’ demişti. Şu anda 16 yıldır gastroenteroloji camiası içindeyim. Tahmini 16000 civarında endoskopi, kolonoskopi, ERCP, EUS, enteroskopi ve EMR işlemi yaptım. Hamur da açarım, börek de yaparım. Hiç de gocunmam, zevkle yaparım aileme. Fakat kadınların bu şekilde ötekileştirilmesine de son derecede karşıyım. Başımızda bulunan cam tavanın kırılmasının oldukça güç olduğunun farkındayım ama kırıldığında cam parçaları birilerini fena halde acıtabilir.

Şimdi eğri oturup doğru konuşalım. Çalıştığım bazı ünitelerde asla cinsiyet ayrımcılığı görmedim, hep desteklendim. Sizin doğru, dürüst asla doğruluktan şaşmayan biri olduğunuzu anladıkları anda diğer hekim arkadaşlarınızın ve hastalarınızın size bakışı o anda değişir. Asla yalan söylemeyin. Ne yapip ne yapamayacağınızı sınırlarınızı iyi bilin.

Cerrahi olarak hastanın tedavisi daha iyi olacaksa, cerrahiye verin. Endoskopik tedavi sonuçları literatürde ve sizin pratiğinizde daha başarılıysa (endoskopik kistogastrostomi gibi) işlemi yapın. Her zaman iyi bir ekibiniz olsun. İyi bir cerrahınız anesteziistiniz hemşireniz iyi olsun.

Girişimsel işlemler için önce konuyu iyi okuyun, çalışın, literatürü takip edin. Bu işlemin iyi yapıldığı ve çok yapıldığı merkezlere gidip çalışın. Elinizden geleni yapın öğrenmek için. Sonra da uygulayın. Hastalara her zaman doğru bilgi verin tüm samimiyetinizle başarı oranını, yapılsa olabilecek komplikasyonları, yapılmazsa neler olabileceğini anlatın. Onların da pozitif dileklerini alın. Onlar size inanırlarsa her şey daha iyi gider.

Hastalarım bazen işlem hakkında ayrıntılı bilgi verdiğimde sorarlar: Hocam işlemi siz mi yapacaksınız? Ben de cevap veririm: Beni beğenmiyor musunuz? Hemen cevap verirler: Yok hocam yani siz yapın diye yani estağfurullah...

Bir hastamı hiç unutmam 80 yaş civarında erkek hasta, kolanjiti var, bilirubinleri ateşi yüksek. Koledok taş dolu, ERCP yapacağız ne var ki kardiyak durumu çok kötü. EF’si %10. Anestezi uyutmak istemez, kardioloji hocamla konuştum. Meltem yapmazsan ne olur dedi. Ölüyor hocam dedim. Yap o zaman dedi, başka çare yok. Hastaya ve yakınlarına beraberce işlemi ve riskleri anlattık. Hastaya çok az sedasyon vererek ‘vokal anesteziyle’ hadi amca az kaldı, dur amca çıkıyor taşlar diye yaptık ERCP’yi, çıkarttık taşları, temizledik koledogu. Hastamız kanun sanatçısıydı, birkaç ay sonra konserine gittik. Bildiğim kadarıyla hala sağ, eşiyile uğrarlar arada yanıma. Bundan büyük mutluluk olur mu?

Yetişmemde emeği geçen tüm hocalarıma şükranlarımı sunuyorum. Bildiklerimi öğrencilerime, asistanlarıma ve uzmanlarıma öğretmeye gücüm yettiğince devam edeceğim. Hepsini anne şefkatiyle kucaklayacağım. Belki kız çocuklarına biraz torpil geçebilirim.

Tüm cam tavanlar kırılmak içindir.

Prof. Dr. Meltem Ergün

Yeditepe Üniversitesi Tıp Fakültesi Gastroenteroloji Bilim Dalı

New Orleans'tan tüm Gastroenteroloji ailesine sevgiler, selamlar...

Türk Gastroenteroloji Derneği'nin ve 1986 yılında kaybettiğimiz Prof. Dr. Kemal Akdamar hocamızın adına kurulan Akdamar Vakfının sağladığı burs ile 2019 yılı ocak ayında Tulane Üniversitesi Gastroenteroloji bölümünde çalışmalarına başladım. Yaklaşık 8 yılı gastroenteroloji olmak üzere 20 yıllık klinik çalışma ortamından sonra, temel bilim yapan bir laboratuara alışmak biraz zaman alsa da, birlikte çalıştığım Dr. QiQi Zhou ve ekibi sayesinde bu süre oldukça kısaldı. Dr. Zhou özellikle intestinal permeabilite ve irritabl barsak sendromu konularında tanınmış dergilerde yazıları olan saygın bir bilim insanıydı. Gelmeden önce onun bütün yazılarını okumuş kafamda birkaç proje fikri ile gitmiştim. Bu onun çok hoşuna gitti ve hemen kendi projem ile ilgili çalışmalara başladım. Bunun yanı sıra laboratuarda devam eden iki büyük projeye de aktif katılım sağladım. Projem ile ilgili Tulane Üniversitesi bünyesinde farklı toplantılarda sunumlar gerçekleştirdim. Aynı proje “Endoplasmic Reticulum Stress Drives Intestinal Hyperpermeability through

mir-29a Up-Regulation” başlığı ile DDW 2020 kongresinde sözlü sunum olarak kabul edildi. Ancak 2019 yılı aralık ayında Dr. Zhou Tennessee Üniversitesine geçmek üzere Tulane'deki görevinden ayrıldı. Bu gelişme üzerine 2020 ocak ayından itibaren karaciğer patolojisi laboratuvarı sorumlusu Dr. Srikanta Dash ile çalışmaya başladım. Halen hepatit C, yağlı karaciğer ve hepatosellüler karsinoma ile ilgili birinde birinci isim olduğum 4 projede aktif olarak görev yapmaktayım. Bu süreçte birçok temel bilim tekniğini öğrenme ve uygulama fırsatı buldum ancak daha da önemlisi bilim üretmenin ne kadar zor ve emek gerektiren bir uğraş olduğunu gördüm. Buraya gelmeden önce de çeşitli dergilerde yayımlanmış makalelerim olmasına rağmen, temel bilim düzeyinde proje ve yazım aşamalarının çok daha farklı olduğunu gözlemledim. Bu nedenle buradaki tüm tecrübelerimin bundan sonraki kariyerim için son derece önemli olduğunu düşünüyorum. Başta Akdamar bursunun sağlanmasında büyük emekleri olan Prof. Dr. Atilla Ertan hocama ve bana hayatımın en önemli fırsatlarından birini veren Türk Gastroenteroloji Derneği yönetimine sonsuz teşekkürlerimi sunuyorum.

Doç. Dr. Ali Rıza Köksal

Tulane Üniversitesi Gastroenteroloji Bölümü - New Orleans, USA

Gastrointestinal Endoskopi Derneği'nden haberler

Öncelikle herkesin Gastroenteroloji Haftasını kutluyorum. Toplumsal ve bireysel olarak alışmadığımız zor günlerden geçiyoruz. Covid 19 pandemisi hepimizin yaşamımızı alt üst etti. Online kongreler, ders anlatımları görüşmeler. Bizler gibi sıcak temasa alışmış Akdeniz insanları için zevkli kongre günleri adeta bir görevden öteye geçmez hale geldi. Bu durum herşeyden önce , bilimsel performans da düşüyor. İşte bu zor günlerde herşeye direnerek kongremizi gerçekleştirmeyi başaran TGD yönetim kurulunu gönülden tebrik ediyorum.

Bu fırsatla yukarda konuştuğumuz sebeplerden dolayı iki yılda bir Mart ayında yapmış olduğumuz **Gastrointestinal Endoskopi Günleri'ni Haziran 2021/ İstanbul a** ertelediğimizi sizlerle paylaşmak isterim. Hedefimiz kanlı canlı hepimizin bir arada olduğu bir kongre gerçekleştirmek ve inanıyoruz ki gerek mevsimsel etki, gerek aşı çalışmaları bu kongreyi hep beraber bir salonda gerçekşetirmemizi sağlayacak. Şimdiden yerinizi ayırtın,

Sevgili Arkadaşlar, GİED olarak pandemi hemen öncesi **Yeditepe Üniversitesinde ‘Endoskopik İleri Görüntüleme’** ile ilgili bir toplantı yaptık, amaç endoskopi

raporlarımızda kullanacağımız sınıflamaları ve terminolojiyi belirlemeye yönelik bir adım atmaktı, sonraki çabalar ise TGD' nin Elazığ toplantısında devam edecekti. Maalesef pandemi nedeni ile devamı gelmedi ama eminiz ki o tohum da zamanı gelince yeşerecek. Eylül ayında **Gazi Üniveristesinde ‘Vakalarla EUS’** canlı yayın eşliğinde bir toplantı gerçekleştirdik, aktif katılımcı sınırlı alabildik ama ortalama 243 online katılımıla toplantıyı sonladırımız olmamız bize yenilerini yapabilme adına güç verdi. Dileriz **Mart ayındaki ‘İleri Endoskopik Tedaviler’** toplantımızda aynı başarı ile devam ederiz.

Son olarak sizlerle paylaşmak istediğim, derneğimizin ilk kitap yayını olan **Endoskopi Hemsireleri El Kitabı**’mız. Kongrede elden dağıtmayı planladığımız kitabımızı maalesef ancak kargo ya da ilgili firmalar aracılığı ile birçok kliniğe ulaştırdık. Kitabın editörü Sevgili Emre Yıldırım'a buradan tekrar sonsuz teşekkürlerimi sunmak isterim ki ortaya çıkan pastanın unu şekeri yağı ona ait. Bize çileklerini yerleştirmek kaldı. Eksik bir alanda sade yeterli güzel bir çalışma oldu. Elinize geçmedi ise lütfen dernek sekreteryanızı arayınız.

Tüm yönetim kurulumuz adına sevgiyle saygıyla herkesi selamlıyor, başarılı bir kongre diliyorum.

Prof. Dr Cengiz Pata

GİED Yönetim Kurulu Başkanı

Covid-19 Siroza Ne Yaptı?

Bundan 1 yıl önce normal! dediğimiz yaşantılarımız içinde koşturup dururken birisi çıksa ve tüm dünyayı ele geçirerek korkunç bir salgına yol açan bir virüsün çıkacağını, günde defalarca yaptığımız sıradan şeylerin artık bir hatıra olacağını, örneğin sevdiğimiz insanlara

sarılamıyacağımızı, maskesiz dışarı çıkamıyacağımızı, bir pazar öğleden sonrası yakındaki bir restoranda oturup birşeyler yedikten sonra sinemaya gidemeyeceğimizi, hastanelerimizin yoğun bakımların dolup taşacağını, daha birçok şeyin toptan değişeceğini söyleseydi “Hadi ordan sen de!!” der güler geçerdik. Ama bugün geldiğimiz bu noktada bunların hepsinin gerçekleştiğini şaşkın gözlerle izliyoruz ve Almanya Şanşölyesi Sn. Merkel'in belirttiği gibi “Yüzyılın felaketini” yaşıyoruz. Kısaca neler olduğuna bir bakacak olursak; Çin'in Wuhan kentinde Aralık 2019 sonunda başlayarak tüm dünyaya yayılan ve bir Corona virüs tipi olan SARS-CoV-2 virüsü tarafından oluşturulan COVID-19 hastalığı, Mart 2020 içinde Dünya Sağlık Örgütü tarafından “Pandemi” olarak ilan edilmişti. Önce Çin, ardından İtalya, İspanya diğer Avrupa ülkeleri ve Amerika'da hızla yayılarak ciddi oranda mortalite ve morbitiye yol açtığı görülmekteydi. Mart 2020'den başlayarak aylar süren tüm dükkanların, restoranların, eğlence yerlerinin, alışveriş merkezlerinin kapandığı, insanların ise eve kapandığı bir süreç yaşandı. Yaz ile beraber yeni normal! denen bir dönem ile açıldık ancak kasımın son günlerini yaşadığımız şu dönemde ikinci dalganın şiddeti altında pek de önceki kısıtlamaların

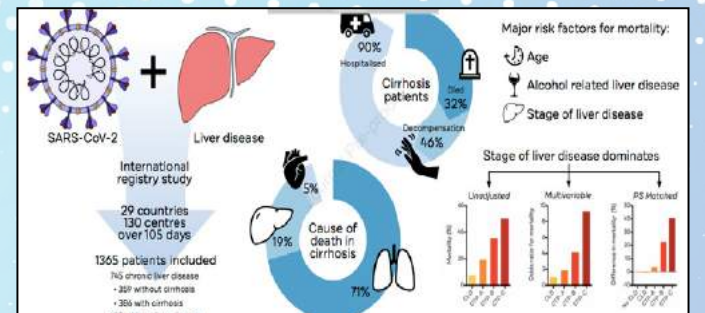
olmadığı bir süreç yaşıyoruz.

Peki bu yazının esas konusuna gelecek olursak; biliyoruz ki birçok kronik hastamız bu süreçten çok olumsuz şekilde etkilendiler. Bu etkilenmeyi iki şekilde görmekteyiz, birincisi hastalık kapmak korkusu ile hastalarımız poliklinik kontrollerine gelmemeye başladılar, aslında ilk aylarda bizler de hastanelerin servislerinin Covid-19 hastaları ile dolması nedeniyle bütün rutin poliklinik kontrollerini ve hatta yatışları erteledik, ancak geçen aylar sürecinde salgının devam etmesi ile hastaların rutin kontroller ve tedavilerin aksamasının sonuçları ile karşılaşmaya başladık. Bundan en çok etkilenen hasta grubu da siroz hasta grubumuz oldu. Örneğin siroz hastalarının HCC survelyansı belirgin aksamaya başladı, endoskopik varis kontrolleri, gerekli band ligasyon programları, diüretik tedavilerde yapılması gereken izlemler, HCC hastalarının tüm multidisipliner tedavileri etkilendi. İkinci olarak ise siroz hastalarımız da tüm ahalı gibi Covid-19 enfeksiyonu ile karşılaştılar ve hasta oldular. Peki siroz hastalarında Covid-19 enfeksiyonu nasıl seyretmektedir? EASL tarafından uluslararası kayıt sistemi ile oluşturulan mart-temmuz ayları arasında oluşturulan “Secure-Cirrhosis” datası 29 ülkeden toplam 745 kronik karaciğer hastasını, bunlardan da 386 siroz hastasını içermektedir. Bu çalışma Journal of Hepatoogy Eylül 2020 sayısında yayımlanmıştır. Mortalite siroz hastalarında toplamda %32, siroz olmayan kronik karaciğer hastalarında %8 olarak belirlenmiştir. Mortalite Child A hastalarda %19, Child B hastalarda %35, Child C hastalarda ise %51'e ulaşmaktadır. Ölümlerin çoğunluğu (%71) solunum yetmezliği ile gelişmektedir. Siroz etyolojileri içinde ise en fazla etkilenen grup alkole bağlı sirotik hastalar olmaktadır. Ayrıca kompanze hastaların %46'sında Covid-19 enfeksiyonu sonucu akut dekompanzasyon, bu hastaların ise %50'sinde kronik zeminde akut karaciğer yetmezliği (ACLF) gelişmektedir (Journal of Hepatology 2020). Geçtiğimiz hafta dijital

AASLD kongresinde sunulan ABD çok merkezli verisinde 867 hasta dahil edilmiş, dekompanze hastalar ve HCC hastalarında belirgin artmış mortalite bildirilmiştir. Biz de siroz çalışma grubu olarak Covid enfeksiyonu geçiren hasta grubumuzu toplamaktayız, ancak şu anda sonuçlarını tamamlamış değiliz.

Sonuç olarak başlıktaki sorunun yanıtını verecek olursak; Covid siroz hastalarında ağır morbite ve mortaliteye neden olmakta, ayrıca hastaların rutin kontrol ve tedavilerinde aksamalara yol açmaktadır. Bu nedenle siroz hastalarının korunması birincil önceliğimiz olmalıdır, hastaların koruyucu önlemlere uymasının sağlanması, enfeksiyondan korunmak için yapılması gereken tedbirlerin eğitimlerinin verilmesi sağlanmalıdır. Siroz hastalarının gereksiz hastane başvurularının önlenmesi, ancak gereken izlemlerin (HCC taraması, Endoskopik varis tedavileri) mutlaka zamanında yapılması, tele-tıp uygulamaları ile hastaların klinik durumlarının izlenmesi sağlanmalıdır.

Secure-Cirrhosis Çalışmasının Şematik Sonuçları (Journal of Hepatology 202)

Prof. Dr. Osman Cavit Özdoğan

Marmara Üniversitesi Pendik Eğitim ve Araştırma Hastanesi Gastroenteroloji Enstitüsü

BU OTURUMLARI KAÇIRMAYIN!

28 Kasım Cumartesi

08:20 - 09:30

SALON 2

TEMELDEN ZİRVEYE ERCP
ERCP'DE TEMEL KAVRAMLAR- 1. OTURUM

Oturum Başkanı:
Burhan Şahin, Erkin Öztaş

ERCP Odası, Aksesuarları, Koter Kullanımı
Selman Çelebi

ERCP Öncesi: Endikasyon, Hasta Hazırlık, Sedasyon
Ahmet Tarık Eminler

Pankreatikobiliyer Anatomi ve Varyasyonlar: Vakalarla
Kolanjiopankreatografi
Galip Ersöz

12:30 - 13:00

SALON 2

Kahve ve Sağlık
Konferans

Oturum Başkanı:
Ali Demir, Canan Alkım

Kahve ve Sağlık
Enver Dolar

09:30 - 10:30

SALON 1

Gastroenterologlar için COVID-19

Oturum Başkanı:
Sait Bağcı, Nihat Okçu

Gastrointestinal Tutulum ve Endoskopik Girişim Güvenliği
İbrahim Halil Bahçecioğlu

COVID - 19: İnflamatuvar Bağırsak Hastalıklarında Tedavi ve İzlemde
Nelere Dikkat Edelim
Murat Saruç

COVID - 19 ve Karaciğer
Bülent Baran

19:45 - 22:00

SALON 2

OFFFFF BAŞIM BELADA (VAKALARLA ERCP)

Tartışmacı:
Galip Ersöz, Ahmet Ömer Özütemiz, Erkan Parlak, Birol Bostancı, Devrim Akıncı

Vaka 1 ve Tartışma - **Zahide Şimşek**

Vaka 2 ve Tartışma - **Savaş Cumali Efe**

Vaka 3 ve Tartışma - **Bilal Ergül**

Vaka 4 ve Tartışma - **Bilal Toka**

Vaka 5 ve Tartışma - **Sami Evirgen**

Vaka 6 ve Tartışma - **Özlem Gül Utku**

Vaka 7 ve Tartışma - **Bülent Çolak**

Vaka 8 ve Tartışma - **Ahmet Tarık Eminler**

29 Kasım Pazar

09:30 - 10:00

SALON 2

Covid - 19 ve Güncel Gelişmeler

Konferans

Oturum Başkanı:
Birol Özer, Oya Uygur Bayramiçli

Covid - 19 ve Güncel Gelişmeler
Serhat Ünal

10:15 - 10:45

SALON 2

Constipation

Conference

Chair:
Murat Törüner, Salih Boğa

Constipation
Henriette Heinrich

11:45 - 12:15

SALON 2

Şişirelim mi? Keselim mi? Kestirelim mi?
Akalazyada Tedavi Yaklaşımları

Konferans

Oturum Başkanı:
Zeynel Mungan, Altay Çelebi
Şişirelim mi? Keselim mi? Kestirelim mi?
Akalazyada Tedavi Yaklaşımları
Serhat Bor

12:30 - 13:45

SALON 2

Gastroenterologlar için Adım Adım Abdominal Ultrasonografi

Moderatör:
Orhan Sezgin

Abdominal Ultrasonografinin Gastroenterolog için
Önemi ve Temel Prensipler

Orhan Sezgin
Prob Elimizde Adım Adım Ultrasonografi

Orhan Sezgin
Temel Hepatobiliyer Ultrasonografi
Dilek Oğuz

Pankreas Ultrasonografisi
Orhan Sezgin

14:45 - 15:30

SALON 1

Gastroenterolojinin Sorunları

Gastroenterolojinin Sorunları
Birol Özer

Gastroenterolojinin Sorunları
Serhat Bor

Gastroenterolojinin Sorunları
Dilek Oğuz

Gastroenterolojinin Sorunları
Ahmet Ömer Özütemiz